

**Kirjallinen kysymys
asiakasmaksukorotuksien vaikutuksesta
synnyttämisen kustannuksiin**

Eduskunnan puhemiehelle

Kehysriihessä Orpon hallitus päätti leikata hyvinvointialueiden rahoitusta 105,7 miljoonalla eurolla vuoden 2028 tasossa korottamalla terveydenhuollon asiakasmaksuja. Terveyskeskusmaksun, poliklinikkamaksun ja muiden maksukorotuksien ohella hallitus linjasi säätävänsä uuden 257,20 euron leikkaus- ja toimenpidemaksun, joka veloitettaisiin hoitopäivämaksun lisäksi.

Terveydenhuollon asiakasmaksut ovat nousseet merkittävästi Orpon hallituksen aikana. Hallituskauden aikana esimerkiksi terveystieteiden keskusmaksu nousee 74 prosentilla ja poliklinikkamaksu 88 prosentilla. Myös ulosottoon viereille tulleiden asiakasmaksujen määrä on noussut hallituskaudella siten, että vuonna 2025 niitä oli jo yli 500 000. Kasvua on tapahtunut erityisesti sairaala- ja laitoshoidomaksujen ulosottoon päätyemisessä.

Uudet maksukorotukset ovat herättäneet keskustelua myös synnytysten hinnasta. Ensisynnyttäjiä noin neljännes synnyttää sektiolla ja viime vuonna 20,3 prosenttia kaikista synnytyksistä päätyi sektioon. Sektiosta laskutettava 257,2 euron leikkausmaksu siis nostaisi merkittävästi monien synnyttäjien kustannuksia.

Kysyttäessä asiasta eduskunnan suullisella kyselytunnilla 7.5.2026 sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman vastasi, että ”aika pienellä todennäköisyydellä omalle kohdalle osuisi ihan sen kaltaista maksukuormaa kuin mitä tuossa kuvailtiin”. Tämä herättää kysymyksen siitä onko valtioneuvosto päätöksensä valmistellessaan huomionut sektioiden yleisyyttä.

Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on todettu, että hallitus edistää lapsiperhemyönteistä politiikkaa kaikilla tasoilla ja kiinnittää huomiota lapsi- ja perhevaikutusten arviointiin päätöksenteossa. Sektiosta aiheutuvien kustannuksien merkittävä nostaminen on voimakkaassa ristiriidassa näiden linjauksien kanssa. Turvallisen ja kohtuuhintaisen synnytyksen varmistaminen kaikille on välttämätön osa lapsiperhemyönteistä yhteiskuntaa, eikä tätä tulisi vaarantaa lyhytnäköisillä säästötoimilla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus arvioinut uuden leikkaus- ja toimenpidemaksun vaikutuksia synnyttäjien asemaan ja

onko hallitus valmis tarkastelemaan asiakasmaksuja koskevia linjauksiaan uudelleen, jotta synnyttäminen ei johtaisi kohtuuttomiin taloudellisiin kustannuksiin?

Helsingissä 12.5.2026

Veronika Honkasalo [Vasemmistoliitto]